

คู่มือการปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจสอบ

การเคหะแห่งชาติ
ฉบับปรับปรุง กรกฎาคม 2568

Audit

จัดทำโดยฝ่ายตรวจสอบภายใน

คำนำ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน สำหรับรัฐวิสาหกิจ ปี 2566 ตามหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ ด้านการตรวจสอบภายใน หมวดที่ 2.1 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบของรัฐวิสาหกิจทุกแห่งมีแนวทางปฏิบัติงานเป็นบรรทัดฐานเดียวกันตามแนวปฏิบัติที่ดี และการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ฝ่ายตรวจสอบภายในการเคหะแห่งชาติ จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติขึ้น โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นที่ปรึกษา และพิจารณาความเพียงพอ ความเหมาะสม ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะช่วยให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ และเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกันตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 กรอบการปฏิบัติงานสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบ	3
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ	4
กรอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติตามแนวทางปฏิบัติที่ดี	4
1. องค์ประกอบ	4
2. บทบาทและความรับผิดชอบ	6
3. ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน	7
4. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร	7
5. การรายงาน	8
6. การรักษาคุณภาพ	8
ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ คุณสมบัติ Skill Matrix การแต่งตั้ง และค่าตอบแทน ของคณะกรรมการตรวจสอบ	9
1. โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ	10
2. คุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ	12
3. การกำหนด Skill Matrix ของคณะกรรมการตรวจสอบ	15
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ	16
5. ค่าตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบ	19
ส่วนที่ 3 หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ	20
1. หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ	21
2. กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ	22
3. การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และกระบวนการกำกับดูแลที่ดี	22
4. รายงานทางการเงิน	24
5. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง	25
6. การตรวจสอบภายใน	27
7. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการทุจริต	29
8. ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชี	29
9. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารและคณะกรรมการชุดย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้อง	31
10. การเปิดเผยรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติ	32

ส่วนที่ 4 การประชุมของกรรมการตรวจสอบ	34
- การประชุมของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ	35
ส่วนที่ 5 การรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	39
- การรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	40
ส่วนที่ 6 การรักษาคุณภาพงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	41
- การรักษาคุณภาพงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	42
ส่วนที่ 7 ภาคผนวก	45
7.1 ตัวอย่างวาระการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบใน 1 ปี	46
7.2 ตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ	47
7.3 ตัวอย่างประเด็นในการหารือระหว่างผู้สอบบัญชีกับคณะกรรมการตรวจสอบ	54
7.4 ตัวอย่างข้อมูลเบื้องต้นสำหรับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่	55
7.5 สัญญาฉบับชี้ความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต	56

ส่วนที่ 1

กรอบการปฏิบัติงาน

สำหรับคณะกรรมการตรวจสอบ

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

1. สนับสนุนให้การเคหะแห่งชาติมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. เสริมสร้างให้การเคหะแห่งชาติมีระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายในที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด
3. เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินของการเคหะแห่งชาติถูกต้องและน่าเชื่อถือ
4. ติดตามกำกับดูแลให้การเคหะแห่งชาติมีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ คำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติตามแนวทางปฏิบัติที่ดี มีดังนี้

1. องค์กรประกอบ
2. บทบาทและความรับผิดชอบ
3. ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน
4. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารและคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. การรายงาน
6. การรักษาคุณภาพ

1. องค์กรประกอบ

1.1 คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

1.2 จำนวนของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรมีมากเพียงพอ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ จากความคิดเห็นและประสบการณ์ที่หลากหลาย แต่ไม่ควรมีมากเกินไปจนส่งผลกระทบต่อความคล่องตัว ในการดำเนินงาน ทั้งนี้ จำนวนของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับขนาดของ การเคหะแห่งชาติ ขอบเขต ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีจำนวนระหว่าง 3 - 5 คน

1.3 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ การเคหะแห่งชาติ หรืออาจได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติ

1.4 ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติ โดยตำแหน่ง

1.5 วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ให้เป็นไปตามวาระ การดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งหมายความว่าหากวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ หมดลงไปแล้วจะเป็นผลทำให้วาระการดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติหมดไปด้วย

1.6 กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติจะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่งกรรมการ การเคหะแห่งชาติ หรือเมื่อขาดคุณสมบัติในการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

1.7 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติและกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1.7.1 เป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติ

1.7.2 เป็นผู้ที่สามารถทบทวนเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และแสดงความเห็นหรือรายงานผลการดำเนินงาน ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

1.8 ประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติและกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1.8.1 ไม่เป็นข้าราชการประจำที่ดำรงตำแหน่งในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1.8.2 ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำหนดนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติ หรือมีอำนาจในการตัดสินใจด้านการบริหาร รวมทั้งไม่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือน หรือค่าตอบแทนประจำจากการกระทำแห่งชาติ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการกระทำแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ หรือภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ

1.8.3 ไม่เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับการกระทำแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติหรือภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติหรือกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ

1.8.4 ไม่เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส ของกรรมการการกระทำแห่งชาติ ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหาร ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในของการกระทำแห่งชาติ หรือผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทที่การกระทำแห่งชาติมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของบริษัท

1.9 องค์ประชุมประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3

1.10 วาระการประชุมควรกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า และจัดให้มีการส่งเอกสารประกอบการประชุมไปยังกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติทุกท่านล่วงหน้าก่อนการประชุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน

1.11 คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติต้องประชุมร่วมกันอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ ในปีบัญชีการเงินแต่ละปี คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติต้องมีการประชุมร่วมกันกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหาร หรือบุคคลอื่นเข้าร่วมด้วยอย่างน้อย 1 ครั้ง

1.12 คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติอาจเชิญผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหาร หรือบุคคลอื่น เข้าร่วมประชุมในวาระที่เกี่ยวข้องได้

1.13 คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติอาจแสวงหาความเห็นที่เป็นอิสระจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง เมื่อเห็นว่าจำเป็นด้วยค่าใช้จ่ายของการกระทำแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการกระทำแห่งชาติ ทั้งนี้ การดำเนินการว่าจ้างให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของการกระทำแห่งชาติ

1.14 กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติใหม่ ควรได้รับข้อมูลที่จำเป็น ในการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ โดยได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้องและหารือกับฝ่ายบริหาร ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้มีความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

2. บทบาทและความรับผิดชอบ

2.1 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติจัดทำกฎบัตร และคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ

2.2 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในกฎบัตร โดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้อนุมัติกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และมีการสอบทานความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับผิดชอบ เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ การบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน การรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ

2.4 คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติยังคงมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

2.5 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีความรับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.5.1 สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี และกระบวนการบริหารความเสี่ยง

2.5.2 สอบทานให้การเคหะแห่งชาติมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

2.5.3 สอบทานการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ

2.5.4 สอบทานให้การเคหะแห่งชาติมีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี และพิจารณาความเป็นอิสระ ของฝ่ายตรวจสอบภายใน

2.5.5 สอบทานการดำเนินงานขององค์กรในด้านต่าง ๆ ในทุกประเด็นที่มีความเสี่ยงสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของการเคหะแห่งชาติ รวมถึงสอดคล้องการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีสาระสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงของการเคหะแห่งชาติ

2.5.6 สอบทานการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร ตามเกณฑ์ Enabler ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การกำกับดูแลที่ดี และการนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน การมุ่งเน้นลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารทุนมนุษย์ และการจัดการความรู้ และนวัตกรรม

2.5.7 พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของการเคหะแห่งชาติ

2.5.8 เสนอข้อแนะนำต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน

2.5.9 ประสานงานเกี่ยวกับผลการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี และอาจเสนอแนะให้สอบทาน หรือ ตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ

2.5.10 รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ประกอบด้วย การรายงานต่อคณะกรรมการและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอก ให้รายงานในรายงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐหรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว

2.5.11 ประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างน้อยปีบัญชีการเงินละ 1 ครั้ง รวมทั้งรายงานผลการประเมินปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแผนการปรับปรุงการดำเนินงานให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทราบ

2.5.12 เปิดเผยรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปีของการเคหะแห่งชาติ

2.5.13 ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการการเคหะชาติมอบหมาย

3. ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน

3.1 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติรับผิดชอบในการหารือเกี่ยวกับขอบเขต และแนวทางการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี รวมทั้งหารือเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

3.2 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติปฏิบัติงานโดยผ่านฝ่ายตรวจสอบภายใน ดังนั้น ควรจัดให้มีช่องทางการติดต่อและรายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน

3.3 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติรับผิดชอบในการพิจารณาและเห็นชอบกฎบัตรของฝ่ายตรวจสอบภายใน และอนุมัติในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รวมถึงพิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติมีความรับผิดชอบในการพิจารณาและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการการเคหะชาติเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน

3.4 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติต้องเชิญผู้สอบบัญชี เข้าร่วมในการประชุมเป็นการเฉพาะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติควรเข้าร่วมประชุมกับผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน

4. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติต้องมีการหารือกับฝ่ายบริหาร เพื่อช่วยให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติมีความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจ ความเสี่ยงและการควบคุมภายในของการเคหะชาติ และควรจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติควรเชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุมนั้น ๆ นอกจากนั้น กรรมการตรวจสอบการเคหะชาติควรพบปะหารือกับผู้บริหารบางท่านเป็นประจำ เช่น ผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายตรวจสอบภายใน เป็นต้น

นอกจากนี้ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรมีส่วนร่วมในการประเมินคุณสมบัติและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารในตำแหน่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี ซึ่งควรมีส่วนร่วมในการประเมินตั้งแต่การรับสมัคร การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพิจารณาค่าตอบแทน

5. การรายงาน

5.1 การรายงานต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ

5.1.1 ภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทุกครั้งต้องจัดทำรายงานการประชุมหากพบประเด็นที่มีนัยสำคัญให้นำเสนอต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทุกครั้ง

5.1.2 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องรายงานสรุปการปฏิบัติงาน รายไตรมาส และรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยอาจใช้กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นแนวทางในการจัดทำรายงาน

5.1.3 หากมีประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องรายงานโดยทันทีให้ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นผู้จัดทำรายงานและนำเสนอต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเช่น กรณีมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การทุจริต มีรายการผิดปกติหรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน หรือ มีการฝ่าฝืน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

5.2 การรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล

ให้การเคหะแห่งชาติรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

6. การรักษาคุณภาพ

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรได้รับการพัฒนาและอบรมความรู้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในกฎบัตร และเป็นไปตามความคาดหวังของผู้มีประโยชน์ร่วม โดยให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะและรายบุคคล ทั้งนี้ มิได้ประสงค์จะเป็นการมุ่งเน้นไปที่ตัวบุคคล หากแต่มุ่งเน้นเพื่อประโยชน์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ

ส่วนที่ 2

องค์ประกอบ คุณสมบัติ Skill Matrix การแต่งตั้งและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ

```

graph TD
    A[คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ] --- B[ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ]
    A --- C[คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ]
    B -.-> D[ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน]
    B --- E[พนักงาน]
    C --- D
    C --- F[ฝ่ายตรวจสอบภายใน]
    E -.-> F
  
```

————— สายการรายงาน
 - - - - - สายการสื่อสาร

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แนวทางปฏิบัติ

คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหาย

2. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรมีจำนวนที่เหมาะสม มีความชำนาญหลายด้าน โดยอย่างน้อยต้องมีความเข้าใจในธุรกิจที่ตนเป็นกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และมีประสบการณ์เพียงพอเพื่อนำเสนอมุมมองได้หลากหลาย และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หากจำนวนกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีมากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่คล่องตัว แต่หากน้อยเกินไปอาจจะทำให้ขาดมุมมองที่สำคัญและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

แนวปฏิบัติโดยทั่วไปกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 3 ถึง 5 คน

ในกรณีที่จำนวนกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นเลขคู่ และผลการลงคะแนนเพื่อตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ออกมาเสมอกัน เช่น กรรมการทั้งคณะมีจำนวน 4 คน เห็นด้วย 2 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน การตัดสินใจให้อยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

3. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างน้อย 1 คน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน ที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้ กล่าวคือเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในสายงานที่เกี่ยวข้องกับบัญชีหรือการเงิน เช่น เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงด้านการเงิน ในองค์กรที่มีขนาดหรือลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ใกล้เคียงกับการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น

4. ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นเสมือนจุดศูนย์กลางของการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติกับคณะกรรมการของการเคหะแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินของการเคหะแห่งชาติ หน่วยตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี ประธานกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ดูแลการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ดูแลให้กรรมการตรวจสอบแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสมอภาค และดูแลให้ที่ประชุมใช้เวลาในการพิจารณาวาระต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยส่วนใหญ่ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติจะกำหนดวาระการประชุมร่วมกับเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

ประธานกรรมการตรวจสอบควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 มีการบริหารจัดการในเชิงรุก (Proactive) สามารถวางแผน และเป็นผู้นำในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างเด็ดขาด

4.2 จัดสรรเวลาในการพิจารณาวาระการประชุมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

4.3 กำหนดวาระการประชุมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

4.4 รู้จักจุดอ่อนและจุดแข็งของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติแต่ละท่าน

4.5 จัดให้มีการสื่อสารระหว่างกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร

4.6 สื่อสารกับหัวหน้าหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ

4.7 สามารถตั้งคำถามกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี เพื่อให้ได้รับข้อมูลตามที่ต้องการได้ และมีความตื่นตัวกับสัญญาณบ่งชี้ความผิดปกติต่าง ๆ

4.8 ดำเนินการให้มั่นใจว่าคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน และกฎระเบียบ/ข้อบังคับใหม่ๆ อยู่เสมอ

4.9 หากกับผู้บริหารและหน่วยตรวจสอบภายในถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

4.10 จัดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในมีสายการรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ และทำความเข้าใจในขอบเขตงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน

5. ประธานกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติกับกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติที่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน อาจเป็นบุคคลคนเดียวกันก็ได้

6. ประธานคณะกรรมการการกระทำแห่งชาติต้องไม่เป็นประธานหรือกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ เนื่องจากอาจทำให้ขาดความเป็นอิสระ

7. ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ โดยตำแหน่งมีหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติในการนัดหมายการประชุม จัดเตรียมวาระการประชุม นำส่งเอกสารประกอบการประชุม บันทึกถ้อยแถลงการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ และรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการการกระทำแห่งชาติทราบ

เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติไม่มีสิทธิออกเสียงในการลงมติของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ

2. คุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 11 คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำแห่งชาติต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม และสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการตรวจสอบต้องประกอบด้วย

(1) กรรมการตรวจสอบซึ่งมีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการควรพิจารณาและกำหนดความรู้ความสามารถที่จำเป็นของคณะกรรมการตรวจสอบ (List of Competencies) เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบองค์รวมควรมีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับ

- ลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
- การเงินและการบัญชี
- การบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- การตรวจสอบภายใน
- กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ

(2) กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชีหรือด้านการตรวจสอบภายใน

(3) กรรมการตรวจสอบต้องสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการอาจพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่กรรมการตรวจสอบสามารถดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจสอบของหน่วยงานอื่นได้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 12 คณะกรรมการตรวจสอบต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนประจำและไม่ใช่ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐนั้น โดยให้รวมถึงผู้ที่โอนย้าย ลาออก เกษียณอายุ หรือพ้นสภาพจากหน่วยงานของรัฐที่เคยสังกัดภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

(2) ไม่เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับหน่วยงานของรัฐนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งหรือภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ

(3) ไม่เป็นบุพการี ผู้สืบ สันดาน หรือคู่สมรส ของคณะกรรมการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐนั้น

แนวทางปฏิบัติ

1. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติ
2. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
3. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเป็นผู้ที่สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็น หรือรายงานผลการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

3.1. ความเป็นอิสระ (Independence)

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือตำแหน่งหน้าที่ และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใด ๆ และไม่มีสถานการณ์ใด ๆ ที่สามารถบ่งคับให้กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติไม่แสดงความเห็นตามที่พึงจะเป็น

ความเป็นอิสระสามารถพิจารณาเบื้องต้นได้ดังต่อไปนี้

3.1.1 ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารในการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งไม่เป็นกรรมการของการเคหะแห่งชาติที่เป็นบริษัทใหญ่ บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้องกันของการเคหะแห่งชาติหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

3.1.2 ไม่เป็นลูกค้า หรือผู้ขายสินค้าหรือบริการรายใหญ่ที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของการเคหะแห่งชาติอย่างมีนัยสำคัญให้การเคหะแห่งชาติ

3.1.3 ไม่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจหรือการดำเนินการใดที่ทำให้หรืออาจทำให้ความสามารถในการทำหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติด้อยลงไป เช่น อยู่ภายใต้อิทธิพลของกรรมการการเคหะแห่งชาติ ผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติไม่ว่าจะด้วยความคุ้นเคย เกรงใจ หรือด้วยเหตุอื่นใดที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นจนทำให้เกิดกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (2) ยอมรับหรือกระทำการใด ๆ ที่ไม่ควรกระทำและทำให้การเคหะแห่งชาติและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เสียหายหรือเสียประโยชน์ที่ควรจะได้รับ
- (3) ไม่สามารถแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา

(4) ขาดการประสานงาน ขอคำแนะนำ หรือความร่วมมือกับกรรมการฝ่ายบริหาร หรือ เจ้าหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติ

3.2 ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมตรงไปตรงมา ปราศจากความลำเอียงและอคติ คงไว้ซึ่งความเป็นกลางในการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีแนวทาง ปฏิบัติ ดังนี้

3.2.1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอิทธิพลหรือการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัว และไม่เลือกปฏิบัติ

3.2.2 ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

3.2.3 ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยไม่รับสิ่งของหรือผลตอบแทนใด ๆ

4. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องไม่เป็นข้าราชการประจำที่ดำรงตำแหน่งในกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

5. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องไม่เป็นการที่ได้รับความมอบหมายให้เป็นผู้กำหนด นโยบาย หรือระเบียบปฏิบัติ หรือมีอำนาจในการตัดสินใจด้านการบริหาร รวมทั้งไม่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือ ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนประจำจากการเคหะแห่งชาติ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ การเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติหรือกรรมการ ตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ หรือภายในระยะเวลา 2 ปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติหรือกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

6. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องไม่เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับการเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่ว่าในขณะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติหรือ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ หรือภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ หรือ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ แต่ละคนต้องประเมินความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ในกรณีที่อาจมีความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ในวาระการประชุมใด ๆ หรือ อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในสถานภาพของกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติเอง กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเปิดเผยข้อมูลความขัดแย้งดังกล่าวทันทีและ ให้ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรดำเนินการอย่างไร เช่น ประธานอาจขอให้ กรรมการคนดังกล่าวออกจากที่ประชุมเมื่อถึงวาระที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือในกรณีที่ความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์จะเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน ประธานอาจขอให้กรรมการคนนั้นลาออกจากการเป็นสมาชิก ของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ส่วนกรณีที่ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ เป็นผู้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติควรหารือกับกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติคนอื่น ๆ เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

7. กรรมการตรวจสอบต้องไม่เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส ของกรรมการการเคหะแห่งชาติ ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายในของการเคหะแห่งชาติหรือผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทที่การเคหะแห่งชาติมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของบริษัท

8. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงและโดยอ้อมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง

9. การรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการตรวจสอบ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ควรรายงานให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนหรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของการเคหะแห่งชาติหรือบริษัทลูกของการเคหะแห่งชาติ

ทั้งนี้ เพื่อให้การเคหะแห่งชาติมีข้อมูลเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์และอาจนำไปสู่การถ่ายเทผลประโยชน์ของการเคหะแห่งชาติและบริษัทลูกของการเคหะแห่งชาติได้ นอกจากนี้ การที่กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งต้องตัดสินใจโดยไม่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ข้อมูลในรายงานการมีส่วนได้เสียจึงเป็นประโยชน์ต่อการติดตาม ดูแลให้การทำหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นไปตามหลักการดังกล่าว

การรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ การเคหะแห่งชาติควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการมีส่วนได้เสีย ให้ครอบคลุมอย่างน้อย 2 เรื่อง คือ

9.1 หัวข้อของข้อมูลที่ต้องรายงาน ตัวอย่างเช่น

9.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รายงาน และข้อมูลทั่วไปของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้รายงาน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง ประเภทธุรกิจ เป็นต้น

9.1.2 ข้อมูลการเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในนิติบุคคลอื่นของผู้รายงานและบุคคลธรรมดาที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้รายงาน

9.1.3 ข้อมูลการถือหุ้นในนิติบุคคลอื่น

9.2 ระยะเวลาในการรายงาน เช่น รายงานครั้งแรกภายใน xx วัน รายงานการเปลี่ยนแปลงข้อมูลภายใน xx วัน หรือเป็นราย xx เดือน/ปี เป็นต้น ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาในการรายงานให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ

3. การกำหนด Skill Matrix ของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ

แนวทางปฏิบัติ

การกำหนด Skill Matrix ของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสรรหากรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ เหมาะสมตรงกับความต้องการของการเคหะแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers

ของรัฐวิสาหกิจ และเพื่อให้การเคหะแห่งชาตินำไปปฏิบัติจนเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ตามที่กล่าวไว้ในกรอบการปฏิบัติงานสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ เพื่อความโปร่งใสในการสรรหา พัฒนาความรู้ความสามารถให้ตอบสนองต่อความจำเป็นของธุรกิจ และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ต้องมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ (Skill Matrix) ดังนี้

ทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ (Skill Matrix) ของคณะกรรมการตรวจสอบ

Skill Matrix ที่ต้องการ	เหตุผล
1. การเงินและบัญชี	- สอบทานความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน
2. กฎหมาย	- สอบทานผลการดำเนินงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) และเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจ กฎหมาย มาตรการต่างๆ ระเบียบ ข้อบังคับที่ส่งผลกระทบต่อกฎหมายอื่นๆ
3. เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล	- สอบทานผลการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล จากงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน และสอบทานการดำเนินงานขององค์กรในด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร การพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยและการให้บริการลูกค้า
4. การตรวจสอบภายใน/การบริหารความเสี่ยง/ภาวะวิกฤต/การควบคุมภายใน/การกำกับดูแลที่ดี และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance)	- สอบทานให้การเคหะแห่งชาติมีระบบตรวจสอบภายในที่ดี/ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยง/ภาวะวิกฤต/การควบคุมภายใน/การกำกับดูแลที่ดี รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance)
5. สถาปัตยกรรม/วิศวกรรม	- สอบทานธุรกิจของการเคหะแห่งชาติ การพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยทั้งระบบ
6. การบริหารทรัพยากร	- สอบทานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร
7. การบริหารชุมชน	- สอบทาน เพื่อให้มีการปฏิบัติตาม ระเบียบ คู่มือ และการดูแลทรัพยากรไม่ให้เกิดความเสียหายและเกิดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธานกรรมการตรวจสอบหนึ่งคน กรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน และให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการ กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

จากคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ โดยการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเกินคราวละสี่ปี ในการพิจารณาต่ออายุการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบให้คณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายคราว ทั้งนี้ ควรพิจารณาจำกัดจำนวนวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบให้เหมาะสมตามหลักสากล

แนวทางปฏิบัติ

1. คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3-5 คน เป็นกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย ประธานกรรมการตรวจสอบหนึ่งคน กรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน และให้หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการ โดยคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจะต้องพิจารณากำหนดจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละรัฐวิสาหกิจ เช่น การพิจารณาความชำนาญและประสบการณ์ที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงมีความเข้าใจในธุรกิจของรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการตรวจสอบ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ทั้งนี้ หากจำนวนกรรมการตรวจสอบมีมากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่คล่องตัว แต่หากน้อยเกินไปอาจจะทำให้ขาดมุมมองที่สำคัญและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. การให้ข้อมูลแก่กรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ กรรมการตรวจสอบต้องได้รับข้อมูลที่เพียงพอ แม้ว่ากรรมการตรวจสอบจะเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ แต่จำเป็นต้องได้รับข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งแตกต่างจากทักษะความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยประธานกรรมการตรวจสอบ หรือประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจอาจให้เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบร่วมกับฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการให้ข้อมูล และอาจให้บุคคลภายนอกดำเนินการอบรมในเรื่องที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กระบวนการให้ข้อมูลควรเริ่มจากการจัดให้กรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีโอกาสหารือกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงาน ผลลัพธ์และบริการ ความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในของรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้กรรมการตรวจสอบใหม่ยังจำเป็นต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนั้น จึงควรศึกษากฎบัตร รายงานการประชุมครั้งก่อนของคณะกรรมการตรวจสอบ รายงานต่าง ๆ ที่คณะกรรมการตรวจสอบจัดทำเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยการรวบรวมและจัดทำเป็นเอกสารสำหรับกรรมการใหม่ ตัวอย่างข้อมูลเบื้องต้นสำหรับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่

3. คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย กรรมการรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เพียงพอเพื่อทำหน้าที่สอบทานการกำกับดูแลกิจการ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ รายงานทางการเงิน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม อันจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือ แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจและสาธารณชนต่อการดำเนินการในรัฐวิสาหกิจ ตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ ว่าได้มีการตรวจสอบและกำกับดูแลอย่างรอบคอบ มีความยุติธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

4. ประธานกรรมการตรวจสอบเป็นเสมือนจุดศูนย์กลางของการสื่อสารระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี ประธานกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ดูแลการประชุมให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ดูแลให้กรรมการตรวจสอบแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสมอภาค และดูแลให้ที่ประชุมใช้เวลาในการพิจารณาวาระต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยส่วนใหญ่ประธานกรรมการตรวจสอบ

จะกำหนดวาระการประชุมร่วมกับเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการตรวจสอบควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 มีการบริหารจัดการในเชิงรุก (Proactive) สามารถวางแผน และเป็นผู้ดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างเด็ดขาด

4.2 จัดสรรเวลาในการพิจารณาการประชุมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

4.3 กำหนดวาระการประชุมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

4.4 รู้จักจุดอ่อนและจุดแข็งของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน

4.5 จัดให้มีการสื่อสารระหว่างกรรมการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร

4.6 สื่อสารกับหัวหน้าหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

4.7 สามารถตั้งคำถามกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี เพื่อให้ได้รับข้อมูลตามที่ต้องการได้ และมีความตื่นตัวกับสัญญาณบ่งชี้ความผิดปกติต่าง ๆ

4.8 ดำเนินการให้มั่นใจว่าคณะกรรมการตรวจสอบทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและกฎระเบียบ/ข้อบังคับใหม่ ๆ อยู่เสมอ

4.9หารือกับผู้บริหารและหน่วยงานตรวจสอบภายในถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

4.10 จัดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีสายการรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และทำความเข้าใจในขอบเขตงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

5. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบโดยตำแหน่ง มีหน้าที่อย่างน้อยประกอบด้วยการนัดหมายการประชุม จัดเตรียมวาระการประชุม นำส่งเอกสารประกอบการประชุม บันทึกการรายงานการประชุม จัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจก่อนการประชุมครั้งถัดไป (การรายงานผลการประชุมอาจเป็นประธานกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการตรวจสอบที่ได้รับมอบหมายหรือเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบนำเสนอก็ได้) เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีสิทธิออกเสียงในการลงมติของคณะกรรมการตรวจสอบวาระการดำรงตำแหน่ง

6. ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบให้เหมาะสมกับบริบทของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ไม่ควรเกินคราวละ 4 ปี โดยในการพิจารณาต่ออายุการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายคราว แต่ไม่ควรเกิน 2 วาระติดต่อกัน

7. ในกรณีที่ประธานกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือเป็นกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการตรวจสอบซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว กรณีเมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าว คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องเร่งแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบรายใหม่ให้ครบโดยเร็ว โดยไม่ควรล่าช้ากว่า 3 เดือน นับแต่วันที่องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบไม่ครบถ้วน

8. คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานและประเด็นการนำความคิดใหม่ ๆ เข้ามาหารือกันในการปฏิบัติงาน โดยควรให้ความสมดุลทั้ง 2 ประเด็น กล่าวคือการเปลี่ยนกรรมการตรวจสอบบ่อยมีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน เนื่องจากกรรมการตรวจสอบที่ได้รับ

การแต่งตั้งใหม่จำเป็นต้องอาศัยเวลาในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และทำความเข้าใจประเด็นทางเทคนิคต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามกรรมการตรวจสอบใหม่สามารถนำความคิดเห็นในแง่มุมใหม่ ๆ เข้ามาหารือในคณะกรรมการตรวจสอบได้

9. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

9.1 พ้นจากการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

9.2 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

10. ในกรณีกรรมการตรวจสอบประสงค์จะลาออกก่อนครบกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง กรรมการตรวจสอบควรแจ้งต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจล่วงหน้าพอสมควร เช่น ไม่น้อยกว่า 30 วัน เป็นต้น พร้อมเหตุผล เพื่อให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจได้พิจารณาแต่งตั้งบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนแทนกรรมการตรวจสอบที่ลาออก

11. ในกรณีกรรมการตรวจสอบถูกถอดถอนก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง รัฐวิสาหกิจต้องแจ้งการถอดถอนให้กระทรวงเจ้าสังกัดทราบด้วย โดยกรรมการตรวจสอบที่ถูกถอดถอนมีสิทธิชี้แจงถึงสาเหตุดังกล่าวให้กระทรวงเจ้าสังกัดทราบหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5. คำตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 15 คำตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามอัตราที่ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือคำสั่ง หรือประกาศ ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้ หรือตามมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการ หรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นกำหนด

การจ่ายคำตอบแทนตามวรรคหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นการจ่ายคำตอบแทนตามหลักเกณฑ์นี้

แนวทางปฏิบัติ

คำตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามอัตราที่ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือคำสั่ง หรือประกาศ ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้ หรือตามมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการ หรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นกำหนด

การจ่ายคำตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการจ่ายคำตอบแทนตามหลักเกณฑ์นี้

ส่วนที่ 3

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักการ

1. ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 13 คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และมีการสอบทาน ความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(2) สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงและกระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมถึงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของหน่วยงาน ของรัฐ และระบบการรับแจ้งเบาะแส

(3) สอบทานให้หน่วยงานของรัฐมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

(4) สอบทานการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของหน่วยงานของรัฐ

(5) กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐให้มีความเป็นอิสระ เพื่อพัฒนา การปฏิบัติงานในหน้าที่

(6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือ มีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

(7) ให้ข้อเสนอแนะการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และ ประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐอาจกำหนดให้ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยก็ได้

(8) ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน เห็นชอบเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและเรื่องอื่น ๆ และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการใด ที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการ

(9) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งประกอบด้วย การรายงานต่อคณะกรรมการและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงาน ในรายงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐ หรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ โดยประธานกรรมการตรวจสอบ เป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว และต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังนี้

ก. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ

ข. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงิน

ค. จำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุม ของกรรมการตรวจสอบแต่ละราย

(10) ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน และศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานตรวจสอบภายใน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการ

(11) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการมอบหมายหน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มเติมจากรรคหนึ่งได้

2. เกณฑ์ประเมินผล Enabler ด้านการตรวจสอบภายในสำหรับระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

2.1 สอบทานการดำเนินงานขององค์กรในด้านต่าง ๆ ในทุกประเด็นที่มีความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของการเคหะแห่งชาติ รวมถึงสอดคล้องการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีสาระสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงของการเคหะแห่งชาติ

2.2 สอบทานการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร ตามเกณฑ์ Enabler ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน การมุ่งเน้นลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารทุนมนุษย์ และการจัดการความรู้และนวัตกรรม

แนวทางปฏิบัติ

1. กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ

1. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องจัดทำกฎบัตรหรือขอบเขตการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร โดยครอบคลุมถึงโครงสร้างและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติในรายละเอียด ซึ่งกฎบัตรนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอันประกอบด้วย คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี

2. กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบควรกำหนดเกี่ยวกับ

3. คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้อนุมัติกฎบัตร และคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องสอบทานกฎบัตรนี้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง กฎบัตรสามารถยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสม การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎบัตรจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ กฎบัตรนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการสอบทานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้นอกจากนี้ ยังใช้เป็นกรอบในการรายงานกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการคลัง

4. กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจนำเสนอโดยย่อไว้ในรายงานประจำปี หรือสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ของการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น

2. การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และกระบวนการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าการเคหะแห่งชาติมีการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ ซึ่งสามารถทำได้โดย

1. รับทราบและมีความเข้าใจในความเสี่ยงของการเคหะแห่งชาติ

1.1 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติดูแลให้การเคหะแห่งชาติมีกระบวนการในการบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยง ตอบสนองความเสี่ยง และกำหนดให้ผู้บริหารของการเคหะแห่งชาติ รายงานกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทราบ

1.2 กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติได้กำหนดประเภทของความเสี่ยงที่คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องทำการติดตามอย่างใกล้ชิด โดยคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องได้รับข้อมูลจากผู้บริหารการเคหะแห่งชาติประเภทของความเสี่ยงดังกล่าว ได้แก่

(1) ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีผลต่อรายงานทางการเงิน

(2) ความเสี่ยงจากการทุจริต

(3) ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่สำคัญ

(4) ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ

1.3 ติดตามความคืบหน้าของการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ โดยบรรจุไว้ในวาระการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

2. ดูแลให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของการเคหะแห่งชาติอยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ของการเคหะแห่งชาติ

2.1 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของกรอบการบริหารความเสี่ยงของการเคหะแห่งชาติ และทราบถึงกระบวนการความรับผิดชอบและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยงของการเคหะแห่งชาติ

2.2 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติดูแลให้มีการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับการบริหารความเสี่ยง

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติดูแลให้กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารของการเคหะแห่งชาติมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

2.4 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นมีความครบถ้วน เชื่อถือได้และถูกต้อง

3. รับทราบถึงสถานะของการควบคุมภายในของการเคหะแห่งชาติ

3.1 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งต้องจัดให้มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ

3.2 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติได้รับข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดการกระทำทุจริต หรือข้อบกพร่องของการควบคุมภายในที่สำคัญ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในที่มีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติอย่างร้ายแรง การขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ การทุจริต หรือมีรายการผิดปกติหรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน ให้รายงานต่อคณะกรรมการเคหะแห่งชาติทันทีเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยไม่ชักช้า

3.3 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรับทราบความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่สำคัญจากผู้ประเมินที่มีความเป็นอิสระ ได้แก่ ฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี

3.4 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติติดตามการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน

3. รายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องทบทวนกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินประจำปี และประเมินว่ารายงานนั้นได้จัดทำอย่างครบถ้วนถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ ในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

1. การเลือกและการใช้หลักการบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเข้าใจหลักการ บัญชีที่สำคัญที่การเคหะแห่งชาติเลือกใช้ และประเมินว่าหลักการบัญชีนั้นมีความเหมาะสม และถูกต้องหรือไม่ โดยการหารือร่วมกับฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับสาเหตุของการเลือกและใช้หลักการบัญชี หรือการเปลี่ยนหลักการบัญชีซึ่งอาจเกิดจากองค์การวิชาชีพกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดจากการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร เช่น การเปลี่ยนลักษณะการดำเนินธุรกิจของการเคหะแห่งชาติเอง หรือการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม หรือ ต้องการให้เป็นไปตามผลกำไรหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องรับทราบสรุปการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี การรายงานพร้อมเอกสารประกอบการหารือระหว่างฝ่ายบริหารและหรือกับผู้สอบบัญชีควรประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานหรือหลักการบัญชีใหม่ที่การเคหะแห่งชาติพิจารณาเลือกใช้ในปีบัญชีนั้น ๆ หรือในอนาคต

1.2 เหตุผลของการเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี

1.3 ผลกระทบต่อรายได้ในปัจจุบันและอนาคตหากเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี

1.4 ผลกระทบต่อนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ รวมทั้งผลตอบแทนต่อผู้บริหารหรือแผนการจ่าย โบนัส หากเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี

1.5 หลักการบัญชีที่คู่แข่ง หรือผู้ประกอบการรายอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันเลือกใช้

1.6 เหตุผลของการเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีในปัจจุบัน หากสามารถเลือกใช้ได้ในปีก่อน

1.7 การยอมรับของหน่วยงานกำกับดูแลอื่น หากมีการเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี เช่น กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น 1.8 ผลกระทบต่อการเคหะแห่งชาติหากไม่เลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี

1.8 ความเห็นของผู้สอบบัญชีต่อการเลือกใช้หรือเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี

2. การประมาณการ โดยลักษณะเป็นนามธรรม และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามเหตุการณ์ในอนาคต ความเห็นและความรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการประมาณการดังกล่าวจะรวมถึงการประมาณการหรือตีราคาสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่มีผลกระทบต่อการรายงานรายได้ของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งโดยทั่วไป ประกอบด้วย

2.1 ลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้

2.2 สินค้าคงเหลือที่เคลื่อนไหวช้าหรือล้าสมัย

2.3 การด้อยค่าของสินทรัพย์

- 2.4 ภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในอนาคต เช่น การจ่ายเงินให้พนักงานที่เกษียณอายุก่อนกำหนด เป็นต้น
- 2.5 ค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างองค์กรหรือหน่วยงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ
- 2.6 เงินให้กู้ยืมที่เรียกเก็บคืนไม่ได้
- 2.7 การตีราคาตราสารอนุพันธ์ต่าง ๆ
- 2.8 การประกันในอนาคต เช่น การประกันคุณภาพสินค้า และการการแก้ไขสภาพแวดล้อม

ในอนาคต เป็นต้น

- 2.9 การตั้งค่าเผื่อการฟ้องร้องทางกฎหมาย
- 2.10 รายได้อื่นหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่อาจจะเกิดขึ้น
- 2.11 รายการอื่น ๆ ที่มีผลกระทบในทางบัญชี การพิจารณาการประมาณการ คณะกรรมการ

ตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับเชื่อถือได้ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเข้าใจ สมมติฐานในการประมาณการและเข้าใจ เหตุผลของฝ่ายบริหารที่ตัดสินใจบันทึกหรือไม่บันทึกประมาณการ เวลาในการบันทึกและจำนวนเงินที่บันทึก นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องติดตาม การเปลี่ยนแปลงประมาณการเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการในปีก่อน รวมทั้งหารือกับฝ่ายบริหารถึงความเพียงพอและเหมาะสมของประมาณการ

3. การเปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ในรายงานทางการเงินและรายงานประจำปี เช่น ความเห็นของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับธุรกิจ การบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน หมายเหตุประกอบงบการเงินต่าง ๆ เป็นต้น โดยคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติจำเป็นต้องหารือและพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงาน

4. การเปิดเผยการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องของกิจการ
5. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในของการเคหะแห่งชาติที่ฝ่ายบริหาร

จัดทำขึ้น

6. ประเด็นอื่นที่มีสาระสำคัญต่อกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินของการเคหะแห่งชาติ
7. การเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับรายงานทางการเงินของปีปัจจุบันและปีก่อน รวมทั้งความแตกต่างระหว่างผลการดำเนินงานจริงกับประมาณการ

8. รายการที่มีความซับซ้อนและหรือรายการผิดปกติ
9. ประเด็นอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความเห็นหรือวิจารณ์ของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น

ที่จะต้องมีการตั้งสมมติฐานและความเห็นต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อรายงานทางการเงิน ตัวอย่างเช่น การปรับโครงสร้างหนี้ การได้มาซึ่งสินทรัพย์การเปิดเผยเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ การตีราคาทรัพย์สิน ภาระผูกพันต่าง ๆ และการตั้งสำรอง เป็นต้น

4. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีหน้าที่กำกับดูแลกระบวนการติดตามการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องได้รับรายงานสรุปจากฝ่ายบริหาร และจัดประชุมร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน หน่วยงานกำกับดูแลของการเคหะแห่งชาติ ผู้สอบบัญชี ฝ่ายกฎหมาย หรือที่ปรึกษาทาง

กฎหมายและภาษี รวมทั้งทำความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเมินว่ามีผลกระทบต่อรายงานทางการเงินหรือไม่ ทั้งนี้ รวมถึงการทบทวนรายงานของหน่วยงานกำกับดูแลภายนอก ที่สอบทานการเคหะแห่งชาติด้วย โดยบทบาทที่สำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ มีดังนี้

1. ทำความเข้าใจในกระบวนการที่ฝ่ายบริหารจัดการให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ รวมถึงการทำความเข้าใจประเด็นที่มีความเสี่ยงสูง ประเด็นที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ บุคลากรหลักที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนี้ การรายงาน และประเด็นปัญหาที่สำคัญที่การเคหะแห่งชาติกำลังเผชิญอยู่
2. ทบทวนประสิทธิผลของระบบการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ และผลการตรวจสอบ ของฝ่ายบริหาร การติดตามการทุจริต และความผิดปกติทางการบัญชี
3. ทบทวนเพื่อให้มั่นใจว่าผู้อำนวยการฝ่ายที่รับผิดชอบในการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ มีความเป็นอิสระ มีงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการประชุมร่วมกับผู้อำนวยการฝ่ายนั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหารือประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ ประเด็นที่เกิดขึ้น ภายในองค์กร และประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงาน
4. ทำความเข้าใจลักษณะของประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้น วิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการตรวจสอบ ติดตาม และแก้ไขปัญหา รวมทั้งการลงโทษผู้ที่กระทำผิด
5. ทบทวนลักษณะ ความถี่ แนวโน้มของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และแนวทางในการค้นหาประเด็นที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ
6. ทำความเข้าใจแนวทางการประเมินความเสี่ยงของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการระบุความเสี่ยงไว้ในแผนการตรวจสอบภายในแล้ว
7. ทบทวนหลักฐานหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติอย่างมีนัยสำคัญ หรือความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ
8. รวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบให้เป็นปัจจุบันเสมอ
9. พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ในการจัดทำรายงานทางการเงิน
10. ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนที่การเคหะแห่งชาติจะเข้าทำรายการ โดยความเห็นดังกล่าว ต้องครอบคลุมถึงความสมเหตุสมผลของรายการดังกล่าว และรายการดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของการเคหะแห่งชาติอย่างไร รวมถึงต้องดูแลให้การเคหะแห่งชาติมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการดังกล่าว ให้ครบถ้วน
11. ทบทวนรายงานการตรวจสอบของหน่วยงานกำกับดูแล

5. การตรวจสอบภายใน

1. ฝ่ายตรวจสอบภายในสามารถช่วยคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การทุจริต และการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ ดังนั้น จึงควรจัดให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสาร และสามารถเข้าถึงคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่สุจริตได้โดยง่าย

2. คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่สุจริตมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ทบทวนกิจกรรม โครงสร้างองค์กร กฎบัตร และแผนการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบภายใน และอนุมัติในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการกระทำที่สุจริตประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

2.1.1 ความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบภายใน

2.1.2 แผนการตรวจสอบควรสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยงและครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญของการกระทำที่สุจริต

2.2 พิจารณา และให้ความเห็นต่อคณะกรรมการการกระทำที่สุจริต เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน การแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน กำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาความดีความชอบประจำปีของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน โดยอาจเป็นการพิจารณาร่วมกับผู้บริหารสูงสุด

2.3 ทบทวนประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่ ขอบเขตงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน ความคืบหน้าของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน รายงานผลการตรวจสอบประเด็นสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ ความเห็นของผู้บริหารในการแก้ไขประเด็นที่รายงาน และการประสานงานกับผู้สอบบัญชี

2.4 พิจารณาความเหมาะสม เพียงพอของทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นของฝ่ายตรวจสอบภายใน เพื่อให้ผู้บริหารสูงสุดดำเนินการ เช่น งบประมาณ เป็นต้น คำถามที่ช่วยในการประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของทรัพยากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน ได้แก่

2.4.1 ฝ่ายตรวจสอบภายในมีทรัพยากรที่เพียงพอในการนำแผนการตรวจสอบไปปฏิบัติหรือไม่ ยังมีตำแหน่งงานว่างภายในฝ่ายตรวจสอบภายในหรือไม่

2.4.2 สัดส่วนระหว่างบุคลากรที่สังกัดฝ่ายตรวจสอบภายในของการกระทำที่สุจริตกับบุคลากรภายนอกที่จ้างมาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในให้แก่การกระทำที่สุจริตเป็นเท่าใด สัดส่วนดังกล่าวช่วยให้การกระทำที่สุจริตสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้หรือไม่

2.4.3 ผู้ตรวจสอบภายในได้รับการอบรมในเรื่องใดบ้าง

2.4.4 การกระทำที่สุจริตได้จัดให้มีแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในหรือไม่

2.5 ให้คำปรึกษาและแนะนำในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

3. คุณสมบัติของฝ่ายตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่สุจริตต้องให้ความสนใจเกี่ยวกับความเพียงพอ คุณสมบัติ และความสามารถของผู้ตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่สุจริตสามารถช่วยยกระดับคุณภาพของฝ่ายตรวจสอบภายในได้ โดยการพิจารณาว่าผู้ตรวจสอบภายใน

3.1 ดำรงความเป็นกลางและความเที่ยงธรรม

3.2 ได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ และได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการอบรมทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3.3 มีทักษะเพียงพอในการทำความเข้าใจประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ หรือการดำเนินงานที่อาศัยเทคโนโลยีหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น พานิชย์อิเล็กทรอนิกส์ วิศวกร เป็นต้น

3.4 มีคุณสมบัติทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยให้การสนับสนุนผู้ตรวจสอบภายในเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมด้านวิชาชีพ และได้รับประกาศนียบัตรทางวิชาชีพตามความเหมาะสม

คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายต่อชาติต้องพิจารณาความเพียงพอของจำนวนและทักษะของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายตรวจสอบภายในตามสภาพแวดล้อมที่การกระทำที่เสียหายดำเนินอยู่ คุณสมบัติที่สำคัญรวมถึงวุฒิการศึกษาและทักษะทางวิชาชีพ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ และทักษะทางด้านภาษาตามความเหมาะสม และนำเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการกระทำที่เสียหายต่อชาติ

4. การจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นทางเลือกหนึ่งในการกระทำที่เสียหายต่อชาติ อาจนำมาพิจารณา ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่าผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีทักษะที่หลากหลาย ซึ่งในฝ่ายตรวจสอบภายในบางองค์กรอาจมีขนาดเล็กและขาดทักษะบางอย่างที่จำเป็น รวมทั้งขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้วย เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการบริหารเงิน เป็นต้น ประโยชน์อีกประการหนึ่งคือการมั่นใจในความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน

5. คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายต่อชาติควรพิจารณาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของการกระทำที่เสียหายต่อชาติกับองค์กรชั้นนำอื่น โดยจัดให้มีการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจากบุคคลที่มีความเป็นอิสระจากภายนอกองค์กร (External Quality Review) ซึ่งจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของฝ่ายตรวจสอบภายในโดยการกำหนดแนวทางที่จำเป็น เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคตให้เป็นไปตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6. คำถามที่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายต่อชาติควรใช้ในการสอบถามผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน แสดงได้ดังนี้

6.1 ผู้บริหารและพนักงานของการกระทำที่เสียหายต่อชาติให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายในดีเพียงใด หากพบว่ามีการที่ผู้บริหารหรือพนักงานของการกระทำที่เสียหายต่อชาติไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายต่อชาติควรขอข้อมูลในรายละเอียดเพิ่มเติม

6.2 มีหน่วยรับตรวจปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลตามที่ฝ่ายตรวจสอบภายในร้องขอหรือไม่ หากพบว่ามีหน่วยรับตรวจปฏิเสธการให้ข้อมูล คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายต่อชาติควรคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสม

6.3 ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในคิดว่าอะไรบ้างที่เป็นความเสี่ยงที่สำคัญของการกระทำที่เสียหายต่อชาติ เช่น ความเสี่ยงด้านการเงิน ชื่อเสียง ปฏิบัติการ เป็นต้น และแผนการตรวจสอบภายในได้คำนึงถึงความเสี่ยงดังกล่าวหรือไม่

6.4 ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในเคยถูกบังคับให้แก้ไขเนื้อหาหรือลำดับความสำคัญของประเด็นที่ตรวจพบอย่างไม่เหมาะสมหรือบิดเบือนไปจากความเป็นจริงหรือไม่

6. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการทุจริต

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีหน้าที่พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ

7. ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชี

1. วัตถุประสงค์ของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน คือ การแสดงความเห็นว่ารายงานทางการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดได้แสดงอย่างครบถ้วนถูกต้อง เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

- 1.1 ทาหรือขอบเขตและแนวทางการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี
- 1.2 พิจารณาข้อตรวจพบจากการสอบบัญชี
- 1.3 ทาหรือผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี
- 1.4 พิจารณาและส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรประชุมเป็นการเฉพาะกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารในที่ประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการทาหรืออย่างเป็นอิสระและตรงไปตรงมา เช่น คุณภาพของเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี คุณภาพของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เรื่องที่ผู้สอบบัญชีมีความเป็นห่วงมากที่สุด หนังสือรับรองจากฝ่ายบริหาร (Representation Letter) และข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบงบการเงิน เป็นต้น

โดยทั่วไปจะจัดให้มีการสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอและทันท่วงที

2. ขอบเขตและแนวทางในการสอบบัญชี

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรทาหรือขอบเขตและแนวทางในการสอบบัญชีเพื่อเข้าใจถึงผลที่ได้จากการตรวจสอบว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสามารถขอคำแนะนำจากผู้สอบบัญชีได้ตามความเหมาะสม และอาจขอให้ผู้สอบบัญชีรายงานปัญหาที่พบในระหว่างการตรวจสอบหรือข้อจำกัดจากผู้บริหารระดับสูงที่มีผลต่อขอบเขตการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรสอบถามผู้สอบบัญชีตามความเหมาะสม ถึงขอบเขตที่ผู้สอบบัญชีได้พิจารณาบทวนบทรายงานและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร และการพิจารณาว่า ข้อมูลที่ปรากฏในบทรายงานและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารและสารสนเทศอื่นใดที่ปรากฏในรายงานประจำปี มีความสอดคล้องกับสารสนเทศที่ปรากฏในงบการเงินหรือไม่ อย่างไร

3. ข้อตรวจพบจากการตรวจสอบรายงานทางการเงิน

โดยทั่วไปคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ฝ่ายบริหาร และผู้สอบบัญชีควรมีการประชุม เพื่อทบทวนรายงานทางการเงินและผลการตรวจสอบ การตั้งสำรองหรือประมาณการ การเปลี่ยนแปลง มาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดขึ้น คติความในศาล

ภาระที่อาจเกิดขึ้นภายในหน้า สหิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินใด ๆ และพิจารณาผลกระทบต่อรายงานทางการเงินของการเคหะแห่งชาติ

ผู้สอบบัญชีอาจมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรให้ฝ่ายบริหารรายงานข้อเสนอแนะที่มีสาระสำคัญและแผนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนั้น ๆ การสอบทานนี้จะต้องดำเนินการก่อนเปิดเผยรายงานทางการเงินต่อสาธารณชนแม้ว่ามีเวลาจำกัด ในการพิจารณาคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรสอบถามถึงการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของปีก่อน

4. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีรายอื่นเพื่อเป็นความเห็นที่สอง (second opinion) ในการยืนยันคำแนะนำที่ได้รับจากผู้สอบบัญชี รวมทั้งอาจได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติขององค์กรอื่นในประเด็นเดียวกัน

5. ผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ในกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้งผู้แทนให้ทำหน้าที่ผู้สอบบัญชีในนามของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่การเคหะแห่งชาติมีการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีอื่น ประเด็นที่ควรพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือการประเมินการแต่งตั้งผู้แทนใหม่ประกอบด้วย

5.1 ความสามารถในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ทรัพยากร และบุคลากรที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

5.2 วิธีการตรวจสอบ

5.3 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของการเคหะแห่งชาติ

5.4 พื้นที่ในการให้บริการ เช่น การให้บริการตรวจสอบในพื้นที่ต่างจังหวัด

5.5 การให้บริการอื่นนอกเหนือจากการเป็นผู้สอบบัญชีที่อาจทำให้ขาดความเป็นอิสระหรืออาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น การให้คำแนะนำ หรือการวางระบบบัญชี เป็นต้น

5.6 การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติร่วมกับผู้สอบบัญชี

(1) เมื่อผู้สอบบัญชีได้รับรองงบการเงินประจำปีของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติจะประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี

(2) ประเด็นที่คณะกรรมการตรวจสอบหารือร่วมกับผู้สอบบัญชี เช่น ขอบเขต แนวทางการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตรวจสอบบัญชี ผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบบัญชี นโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่มีนัยสำคัญ และประเด็นที่สุ่มเสี่ยงต่อการทุจริตและมีผลกระทบทางด้านกฎหมาย

5.7 คำตอบแทนของผู้สอบบัญชี

การประเมินผลการปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรรวบรวมความเห็นจากผู้บริหาร เกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี หากคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงาน ควรหารือกับผู้บริหารของผู้สอบบัญชี การหารือกันอย่างตรงไปตรงมาทุกฝ่ายจะนำไปสู่แนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์

8. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารและคณะกรรมการชุดย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. ประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินทำให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องประสานงานกับฝ่ายบริหาร สอบถามและพิจารณาคำตอบว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ฝ่ายบริหาร และติดตามการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

2. การติดต่อสื่อสารและสารสนเทศ

เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บนพื้นฐานของความสัมพันธ์อันดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของการเคหะแห่งชาติ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของการเคหะแห่งชาติเป็นอย่างดี การหารือกับฝ่ายบริหารอย่างตรงไปตรงมาจะช่วยให้กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติมีความเข้าใจในธุรกิจเพิ่มขึ้น คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรตั้งคำถามเชิงตรวจสอบขอข้อมูล และหารือกับบุคคลอื่นภายในองค์กร

ปัจจัยสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามีการติดต่อสื่อสารที่ดีกับฝ่ายบริหาร คือ

2.1 ฝ่ายบริหารตอบคำถามและให้ข้อมูลอย่างเต็มที่และภายในเวลาที่เหมาะสม

2.2 ฝ่ายบริหารสนับสนุนในการติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

2.3 ฝ่ายบริหารใช้เวลาในการประชุมหรือให้ข้อมูลกับคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างเพียงพอ

2.4 ฝ่ายบริหารนำเสนอรายการที่สำคัญหรือประเด็นที่ควรรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างทันเวลา

2.5 ฝ่ายบริหารขอความเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติก่อนที่จะดำเนินการตัดสินใจในประเด็นที่สำคัญ เช่น เมื่อพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติอย่างร้ายแรง การขัดแย้งทางผลประโยชน์ การทุจริต มีรายการผิดปกติหรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน หรือมีการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ถ้าฝ่ายบริหารไม่มั่นใจว่ามีประเด็นใดที่ควรนำเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเพื่อหารือ ฝ่ายบริหารควรสอบถามคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะชาติก่อนตัดสินใจ

3. การประชุม

คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรเชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุมนั้น ๆ นอกจากนี้ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรพบปะหารือกับผู้บริหารบางท่านเป็นประจำ เช่น หัวหน้าหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงิน หน่วยงานด้านกฎหมาย หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นต้น

ประเด็นและข้อมูลที่คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรได้รับจากการหารือกับฝ่ายบริหารประกอบด้วย

3.1 ผลการประเมินความเสี่ยงทางธุรกิจที่การเคหะแห่งชาติกำลังเผชิญอยู่ และแผนการในการจัดการความเสี่ยงนั้น ๆ

3.2 ประเด็นที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่การเคหะแห่งชาติดำเนินอยู่ เช่น ประเด็นด้านกฎระเบียบ หรือข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการแข่งขัน เป็นต้น

3.3 การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดผลกระทบที่มีต่อรายงานทางการเงิน ผลแตกต่างที่สำคัญในรายงานทางการเงินระหว่างปีปัจจุบันกับปีก่อน ๆ และพิจารณาร่วมกับฝ่ายบริหารถึงบทรายงานและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารที่ปรากฏในรายงานประจำปี

3.4 ผลกระทบทางด้านกฎหมายภาษี หรือกฎ ระเบียบอื่นที่มีผลกระทบต่อการเคหะแห่งชาติ

3.5 สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย รวมถึงคดีความหรือการฟ้องร้องใด ๆ ที่มีอยู่ ภาระที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้อง หรือการถูกประเมินใด ๆ หรือประเด็นที่กำลังดำเนินการ และประเด็นที่ยังไม่ได้ดำเนินการต่าง ๆ และสถานะของผลิตภัณฑ์และสภาพแวดล้อมที่ยังเป็นปัญหา รวมทั้งการประมาณการเพื่อรับประกันต่าง ๆ (Warranty)

3.6 นโยบายและภาพรวมของกิจกรรมการบริหารเงิน รวมทั้งการบริหารเงินสัดการป้องกันความเสี่ยง (Hedging) รายการเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ และการใช้เครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ เป็นต้น

3.7 ข้อมูลที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชน

3.8 นโยบายและภาพรวมของกิจกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลและการให้ผลตอบแทนระเบียบในการสอบทานค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ของพนักงานและลูกจ้าง

ในกรณีที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการอื่นทำหน้าที่รับผิดชอบในประเด็นข้างต้นแล้ว เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งอาจรับผิดชอบด้านการบริหารเงิน การป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน ให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติประสานงานกับคณะกรรมการนั้น ๆ เพื่อให้สามารถพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือที่อาจเกิดขึ้นต่อรายงานทางการเงิน การดำเนินงาน และการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องของการเคหะแห่งชาติ

4. การประเมินฝ่ายบริหาร

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรมีส่วนร่วมในการประเมินคุณสมบัติและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารในตำแหน่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงิน (Chief Financial Officer) ซึ่งควรมีส่วนร่วมในการประเมินตั้งแต่การรับสมัคร การประเมินผลการปฏิบัติงาน เช่น การตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา การนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และทันเวลา เป็นต้น รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน่วยงานการบัญชีการเงิน ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องให้ความเห็นเกี่ยวกับความครบถ้วน ถูกต้อง และเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ดังนั้น ตำแหน่งของผู้บริหารในหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงินจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

9. การเปิดเผยรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

การทบทวนข้อมูลเบื้องต้นและรายงานทางการเงินระหว่างกาลจะช่วยให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสามารถกำหนดและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา สามารถหารือกับผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับรายงานทางการเงิน และจัดให้มีการนำเสนอข้อมูลจากผู้บริหาร

เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติได้รับข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของการเคหะแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง การทบทวนข้อมูลเบื้องต้นและรายงานทางการเงินระหว่างกาล คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องกำหนดให้ฝ่ายบริหารรายงานข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญและการประมาณการที่สำคัญในรายงานทางการเงินระหว่างกาล และหารือร่วมกับฝ่ายบริหารถึงภาพรวมของรายได้และความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูล ผลการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการที่กำหนดไว้ เหตุการณ์ไม่ปกติที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด รวมทั้งการใช้หลักการในการบันทึกบัญชีว่าเป็นหลักการเดียวกับที่ใช้ในการบันทึกบัญชีในรายงานทางการเงินประจำปีหรือไม่

หากผู้สอบบัญชีสอบทานรายงานทางการเงินระหว่างกาล คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสาระสำคัญในการบันทึกบัญชี เช่น การใช้หลักการบัญชีที่ไม่ถูกต้อง การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนถูกต้อง เป็นต้น

ส่วนที่ 4

การประชุมของกรรมการตรวจสอบ

การประชุมของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 14 คณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมและการประเมินผล ดังนี้

(1) การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบควรกำหนดไม่น้อยกว่าสี่ครั้งต่อปี โดยองค์ประชุม และการลงมติที่ประชุม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐ และคณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมร่วมกับผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐ ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายนอก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

แนวทางปฏิบัติ

1. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องประชุมร่วมกันอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจเรียกประชุมเพิ่มเติมได้ในกรณีที่จำเป็นหรือได้รับการร้องขอ และการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรจัดให้มีก่อนการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อจะได้หารือประเด็นสำคัญที่ควรนำเสนอต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ

2. การกำหนดความถี่ในการประชุมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และขอบเขตในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติของการเคหะแห่งชาติการจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสามารถสอบถามและหารือเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินได้ ภายในเวลา ที่เหมาะสม และการกำหนดการประชุมล่วงหน้าก่อนการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ (โดยเฉพาะ ในการสอบถามรายงานทางการเงิน) จะช่วยให้มีเวลาเพียงพอในการแก้ไขข้อมูลทางการเงิน ตามข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ โดยทั่วไปการจัดการประชุมจะสอดคล้องกับ รอบระยะเวลา ของรายงานทางการเงิน การสอบบัญชีและการตรวจสอบภายใน

3. ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ นอกจากกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติที่ต้องเข้าร่วมประชุมแล้ว กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการประชุม ซึ่งอาจรวมถึง

- 3.1 ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งหัวหน้าหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงิน
- 3.2 หัวหน้าหน่วยงานด้านบริหารความเสี่ยงและหัวหน้าหน่วยงานด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- 3.3 ผู้ตรวจสอบภายในของการเคหะแห่งชาติ
- 3.4 ผู้สอบบัญชี
- 3.5 ที่ปรึกษาทางวิชาชีพ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย หรือภาษีอากร

ผู้เข้าร่วมประชุมควรจำกัดเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือมีความรับผิดชอบในประเด็น หรือวาระ ที่มีการประชุมเท่านั้น

4. นอกจากการประชุมกับบุคคลดังกล่าวที่เกี่ยวข้องตามวาระแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบ การเคหะแห่งชาติควรจัดให้มีการประชุมกับบุคคลดังกล่าวข้างต้นเพื่อหารือในประเด็นต่าง ๆ โดยไม่มีผู้อื่น ร่วมอยู่ในที่ประชุมด้วย เช่น

4.1 การประชุมกับผู้บริหารสูงสุดเพื่อหารือเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีหน่วยตรวจสอบ ภายใน และหน่วยงานด้านการบัญชีและการเงิน

4.2 การประชุมกับผู้สอบบัญชีเพื่อหารือเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือของผู้บริหารและพนักงานของการเคหะแห่งชาติต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีและหน่วยตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ในปีบัญชีการเงิน แต่ละปี คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องมีการประชุมร่วมกันกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหาร หรือบุคคลอื่นเข้าร่วมด้วยอย่างน้อย 1 ครั้ง

4.3 การประชุมกับหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อหารือในประเด็นที่มีความสำคัญ เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ข้อสงสัยว่าอาจมีการทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญในระบบการควบคุมภายใน ข้อสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนกฎระเบียบต่าง ๆ เป็นต้น

5. องค์ประชุมต้องประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทุกครั้ง ยกเว้นในกรณี ที่มีความจำเป็นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง อาจใช้การประชุมทางไกลผ่านสื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น โทรศัพท์ ดาวเทียม หรือประชุมทางไกลผ่านจอภาพ เป็นต้น

6. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติไม่จำเป็นต้องดำเนินการ โดยผ่านการประชุม เท่านั้น คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจติดตามงานหรือทบทวนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้สอบบัญชี หรือปฏิบัติงานอื่นใดภายใต้ขอบเขตการปฏิบัติงานได้และนำผลการปฏิบัติงาน หรือความคิดเห็นในการปฏิบัติงานนั้นบรรจุเป็นวาระการประชุมเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาร่วมกัน

7. เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด วาระการประชุมควรจัดทำเป็นรูปแบบมาตรฐาน โดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งกำหนดโดยประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติและนำเสนอต่อกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติล่วงหน้า พร้อมเอกสารประกอบการประชุมก่อนการประชุมอย่างน้อย 3 วันทำการ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีเวลาพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือขอข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการพิจารณา และลดระยะเวลาในการประชุม ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจขอเพิ่มเติมวาระการประชุมตามความเหมาะสมได้

8. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรอ้างอิงถึงกฎบัตรในการจัดทำแผนประจำปี และตารางเวลาสำหรับการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอยู่เสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าวาระในการประชุมสอดคล้อง และมีเวลาเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดเวลาการประชุมควรมีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถหารือในประเด็นสำคัญตามวาระการประชุมได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประชุมจะครอบคลุมถึงการพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

8.1 งบการเงินและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชี มาตรฐานการบัญชี การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีที่สำคัญและเหตุผลของการเปลี่ยนแปลง

8.2 การบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน

8.3 การกำกับดูแลกิจการของการเคหะแห่งชาติ

8.4 แผนการตรวจสอบภายในประจำปี และพิจารณาเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการตรวจสอบดังกล่าว จะช่วยให้ตรวจพบการทุจริตหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งพิจารณา ด้านการประสานงาน และการประเมินผลการตรวจสอบ

8.5 พิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีถึงแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ปัญหาหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

8.6 พิจารณาร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในถึงปัญหาหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

8.7 พิจารณาร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีว่าได้มีการวางแผนเพื่อทบทวนวิธีการและการควบคุมการประมวลข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ และสอบถามเกี่ยวกับโครงการรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันการทุจริต หรือการใช้คอมพิวเตอร์ไปในทางที่ผิดโดยพนักงานหรือบุคคลภายนอก

8.8 พิจารณาทบทวนรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน

8.9 การปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ

8.10 การประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย

9. การนำวาระการประชุมไปใช้ในทางปฏิบัติควรประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ประเด็นสำคัญของการประชุม คือ ห้ามมิให้กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาในประเด็นที่ตนเกี่ยวข้อง และห้ามมิให้แสดงความคิดเห็นและลงมติในประเด็นนั้น ๆ

10. กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรศึกษาข้อมูล และอาจหารือกับผู้บริหารและผู้ตรวจสอบ ภายใน ในรายละเอียดก่อนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติตามความเหมาะสม เพื่อให้มีความเข้าใจในวาระและรายละเอียดของประเด็นที่จะนำเสนอในการประชุม รวมทั้งเพื่อให้มั่นใจว่าคณะกรรมการ ตรวจสอบการเคหะแห่งชาติได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ

11. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรหารือกับฝ่ายบริหารเกี่ยวกับรูปแบบแหล่งข้อมูล และระดับความละเอียดของเอกสารประกอบการประชุมที่ต้องการ เพื่อให้ฝ่ายบริหารจัดทำข้อมูลให้ตามที่ต้องการ ซึ่งการหารือกับฝ่ายบริหารนี้อาจเป็นการหารือตั้งแต่เริ่มต้นการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ หรือตามระยะเวลาที่เหมาะสม

12. เลขาธิการคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดบันทึก รายงาน การประชุมและเสนอรายงานการประชุมต่อคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทราบถึงกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างทันเวลา และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรสอบทานรายงานการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเพื่อให้มั่นใจว่ารายงานการประชุมได้บันทึกรายละเอียด ที่เพียงพอ และระบุประเด็นที่ต้องติดตามในการประชุมครั้งถัดไปด้วย

รายงานการประชุมควรบันทึกความเห็นคัดค้านหรือทักท้วงของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่ากรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากมตินั้น

13. คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องสามารถเข้าถึงและได้รับทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ซึ่งหมายถึงการได้รับความช่วยเหลือด้านงานธุรการและเลขานุการ โดยการเคหะแห่งชาติต้องเป็นผู้จัดหาและอำนวยความสะดวกให้ โดยทั่วไปคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ต้องการความสนับสนุนจากเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติในการจัดทำวาระการประชุม เอกสารประกอบการประชุม บันทึกรายงานการประชุม และดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ความเสี่ยงในปัจจุบันของการเคหะแห่งชาติ โดยประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรอุทิศเวลาในการศึกษาข้อมูลดังกล่าวหารือกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ สื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติท่านอื่นทั้งในและนอกการประชุม

กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรได้รับการอบรมและเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติและการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจจำเป็นต้องได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพเป็นกรณีพิเศษ เช่น ในการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ การสืบสวนสอบสวนกรณีทุจริตหรือการปรึกษาประเด็นข้อพิพาททางกฎหมายของการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของการเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต้องมั่นใจในความชำนาญ ขอบเขตและเงื่อนไขในการปฏิบัติงาน และต้องมั่นใจว่าผู้ได้รับการว่าจ้างสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นที่สามารถนำมาสรุปผล ได้อย่างมีหลักฐาน

ส่วนที่ 5

การรายงานผลการดำเนินงาน

ของคณะกรรมการตรวจสอบ

การรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 13 คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(9) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การรายงานต่อคณะกรรมการและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐหรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว และต้องมีเนื้อหอย่างน้อย ดังนี้

ก. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ

ข. ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงิน

ค. จำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละราย

แนวทางปฏิบัติ

1. รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ประกอบด้วย การรายงานต่อคณะกรรมการและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐหรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว

โดยรายงานผลการดำเนินงานข้างต้น อย่างน้อยต้องระบุถึงความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน และการปฏิบัติ ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ

2. การรายงานประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อรายงานทางการเงินหรือการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เช่น กรณี มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีการทุจริต หรือรายการผิดปกติหรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน หรือมีการฝ่าฝืน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงานมติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. การรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล

ให้การเคหะแห่งชาติรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

ส่วนที่ 6

การรักษาคุณภาพงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

การรักษาคุณภาพงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักการ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 14 คณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมและการประเมินผล ดังนี้

(2) การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม และการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการตรวจสอบรายบุคคล

แนวทางปฏิบัติ

1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรดำเนินการใน 2 ระดับ ได้แก่ การประเมินผลงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล และการประเมินผล การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ โดยดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในการดำเนินการควรกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ และอาจขอความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเข้ามาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการพิจารณาด้วย โดยมีประเด็นควรพิจารณา ดังนี้

1.1 การประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับกฎบัตรของคณะกรรมการ ตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และหรือเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติสากล

1.2 การประเมินผลการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล และรายคณะของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้วยังอาจรวมถึงการหารือกับคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ผู้บริหาร ผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายในถึงผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ หรือกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล

1.3 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยการประเมินตนเอง หรือโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับการเคหะแห่งชาติ

1.4 คณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติควรได้รับทราบถึงผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังควรจัดทำรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พร้อมทั้งแนวทางในการปรับปรุง เพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในการประเมินผลกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล และการประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะนั้น สามารถใช้แบบประเมินชุดเดียวกันได้

2. แนวทางการประเมินผลงานของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล

2.1 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติและกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติแต่ละคนทำการประเมินตนเอง โดยพิจารณาตามประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความรู้ด้านธุรกิจ

2.1.2 ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2.1.3 ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

2.1.4 ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

2.1.5 การอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานและการประชุม

2.1.6 การเข้าร่วมประชุม

2.2 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ และกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทำการประเมินผลงานของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติคนอื่นเป็นรายบุคคลในลักษณะการประเมินไขว้ในประเด็นตามที่กล่าวไว้ในข้อ 2.1 ทั้งนี้ การประเมินไขว้ เป็นการประเมินผลงานของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติรายบุคคล โดยมีผู้ทำการประเมินคือกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติท่านอื่น

2.3 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติและกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสอบทานผลการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งอาจทำอย่างเปิดเผยโดยการหารือร่วมกันทั้งคณะ หรืออาจดำเนินการโดยประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสอบทานผลการปฏิบัติงานกับกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดการสื่อสารจากทั้ง 2 ฝ่าย

2.4 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติร่วมกับกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติแต่ละคน หรือทั้งคณะจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวิธีการที่ดำเนินการในข้อ 2.3 ข้างต้น

2.5 การประเมินผลงานของประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ให้ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติหารือกับประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ หรือกรรมการการเคหะแห่งชาติทั้งคณะด้วยตามความเหมาะสม เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการสำหรับปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

3. แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ

3.1 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ ตามแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

3.2 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะเข้ชาตินำผลการประเมินตนเองที่ได้จากข้อ 3.1 มาหารือ เพื่อขอความเห็นจากกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติคนอื่น

3.3 จัดทำภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ โดยนำผลการประเมิน ผลการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบรายบุคคลที่ได้มีการหารือแล้ว ตามแนวทางข้อ 2 มาพิจารณารวมกับ ผลการประเมินที่ได้ในข้อ 3.2

3.4 ประธานกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอาจพิจารณาร่วมกับกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติคนอื่นว่าต้องการปรับปรุงแนวปฏิบัติในปัจจุบันให้ไปสู่ระดับใดของแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

3.5 จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งแผนปฏิบัติการโดยระบุระยะเวลาให้ชัดเจน

3.6 นำแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อทราบ

4. การพัฒนาและการฝึกอบรม

การพัฒนาและฝึกอบรมของกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติสามารถเป็นได้ทั้งการหาหรือการเข้าร่วมประชุมกับกรรมการท่านอื่นของการเคหะแห่งชาติ ผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน หรือการศึกษาด้วยตนเอง หรือการเข้ารับการอบรม ซึ่งอาจจัดเป็นกรณีพิเศษ โดยเป็นการเพิ่มเติมจากวาระการประชุมปกติของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ หรืออาจจัดทำเป็นแผนการฝึกอบรมประจำปี และทำการอบรมจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ

ส่วนที่ 7

ภาคผนวก

7.1 ตัวอย่างวาระการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบใน 1 ปี

วาระการประชุม

1. การอนุมัติรายงานการประชุมครั้งก่อน
2. การพิจารณาประเด็นที่ค้างจากการประชุมครั้งก่อน
3. รายงานทางการเงิน
 - 3.1 ประเด็นทางกฎหมาย
 - 3.2 ประเด็นเกี่ยวกับรายงานทางการเงินและบัญชี
 - 3.3 ประเด็นเกี่ยวกับภาษี
 - 3.4 การสอบทานรายงานการเงินประจำไตรมาส
 - 3.5 การสอบทานรายงานทางการเงินประจำปี
 - 3.6 การสอบทานรายงานประจำปี และรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่เสนอต่อผู้ถือหุ้น
4. การตรวจสอบภายใน
 - 4.1 สอบทานกฎบัตรหน่วยตรวจสอบภายใน
 - 4.2 สอบทานแผนการตรวจสอบและทรัพยากรในการตรวจสอบภายใน
 - 4.3 สอบทานการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในรวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และโอกาสเกิดการทุจริต
 - 4.4 สอบทานประสิทธิภาพของหน่วยตรวจสอบภายใน
 - 4.5 การประชุมร่วมกับหน่วยตรวจสอบภายใน
5. การสอบบัญชี
 - 5.1 การสอบทานผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี
 - 5.2 การสอบทานข้อเสนอและคำตอบแทนการสอบบัญชี (กรณีที่ไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน)
 - 5.3 การสอบทานขอบเขตการปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานและแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี
 - 5.4 การเสนอการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีต่อผู้ถือหุ้น (กรณีที่ไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน)
 - 5.5 การสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับรายงานทางการเงินและข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน
 - 5.6 การสอบทานรายงานตรวจสอบกรณีพิเศษของผู้สอบบัญชี
 - 5.7 การประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี
6. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 การสอบทานประเด็นเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 - 6.2 การสอบทานประเด็นเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- 6.3 การสอบทานประเด็นที่หน่วยงานกำกับดูแลตรวจพบ (ถ้ามี)
 7. การปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและจรรยาบรรณผู้บริหารพนักงาน
 - 7.1 การสอบทานการปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ (เฉพาะกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามเท่านั้น)
 - 7.2 การสอบทานจริยธรรม จรรยาบรรณ และกระบวนการกำกับดูแล
 8. การสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ
 9. คณะกรรมการตรวจสอบทำการประเมินตนเอง
 10. การรายงานต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจและผู้ถือหุ้นและหน่วยงานกำกับดูแล
- หมายเหตุ ความถี่ในการประชุมสำหรับวาระต่าง ๆ ให้แต่ละรัฐวิสาหกิจพิจารณาตามความเหมาะสม

7.2 ตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ

ชื่อกรรมการตรวจสอบ :	
ระยะเวลาที่ครอบคลุมในการประเมินผล :	
ชื่อผู้ประเมิน/ผู้สอบทานผลการประเมิน :	
วันที่ทำการประเมินผล :	

คำนำ

แบบฟอร์มนี้ได้ออกแบบมาเพื่อช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการประเมินผลงานของตนเอง ในระยะเวลาการสอบทานที่กำหนดไว้ เช่น ในรอบระยะเวลา 1 ปี หรือ ในรอบระยะเวลา 6 เดือน เป็นต้น

คำถามในแต่ละหมวดได้แสดงไว้ในแบบฟอร์มประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ กรุณาอ่านคำถามและให้คะแนนในแต่ละคำถาม โดยคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 4 ซึ่ง 1 เป็นคะแนนต่ำสุด ซึ่งหมายความว่าในการปฏิบัติงานยังอยู่ในขั้นที่ควรปรับปรุง และ 4 เป็นคะแนนสูงสุด ซึ่งหมายความว่าในการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่องค์กรอื่นถือปฏิบัติแล้วท่านควรให้ความเห็นในกรณีที่ให้คะแนนต่ำกว่า 3 กรุณาระบุเหตุผลประกอบด้วย

ความหมายของการให้คะแนนมีดังนี้

- 1 = ไม่เห็นด้วย ไม่มีการดำเนินการในเรื่องนั้น หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นเล็กน้อย
- 2 = เห็นด้วย หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นพอสมควร
- 3 = เห็นด้วยค่อนข้างมาก หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นดี
- 4 = เห็นด้วยอย่างมาก หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นอย่างดียิ่ง

หมายเหตุ หากท่านเห็นว่าประเด็นที่ระบุนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของท่าน โปรดระบุไว้ในช่อง “ไม่เกี่ยวข้อง” พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

ตัวอย่าง แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายร้ายแรง

แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหายร้ายแรง	
คำอธิบายเพื่อประกอบการประเมิน	
1. แบบประเมินนี้ได้ออกแบบมาเพื่อช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการประเมินผลงานรายบุคคล 2. คำถามในแต่ละหมวดได้แสดงไว้ตามแบบประเมิน โปรดให้คะแนนในแต่ละคำถาม ช่วงคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 4 โดยคะแนน 1 เป็นคะแนนต่ำสุด หมายความว่า ในการปฏิบัติงานยังอยู่ในขั้นที่ควรปรับปรุง และ 4 เป็นคะแนนสูงสุด หมายความว่า ในการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดีขององค์กร และในกรณีที่ให้คะแนนต่ำกว่า 3 โปรดระบุเหตุผลประกอบ โดยความหมายของค่าคะแนนมีดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก 4 = มากที่สุด 3. หากท่านเห็นว่าประเด็นที่ระบุไว้ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของท่าน โปรดระบุในช่อง “ไม่เกี่ยวข้อง” พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ	
ชื่อกรรมการตรวจสอบ	
ระยะเวลาที่ครอบคลุมในการประเมินผล	
ชื่อผู้ประเมิน/ผู้สอบทานผลการประเมิน	
วันที่ทำการประเมินผล	

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลประเมิน

หัวข้อการประเมิน	ผลประเมิน					เหตุผล
	1	2	3	4	ไม่เกี่ยวข้อง	
1. ความรู้ด้านธุรกิจ						
1.1 การบริหารชุมชน						
1.2 การบริหารสินเชื่อและหนี้						
1.3 การบริหารสินทรัพย์และจัดประโยชน์						
1.4 การตลาดและขาย						
1.5 การก่อสร้าง						
1.6 การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1.7 การวิจัยและพัฒนา						
1.8 การบัญชี						
1.9 การบริหารทรัพยากรบุคคล						
1.10 การจัดซื้อจัดจ้าง						
1.11 การบริหารจัดการองค์กร						
1.12 การบริหารความเสี่ยง						
1.13 การปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ						
2. ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน						

หัวข้อการประเมิน	ผลประเมิน					เหตุผล
	1	2	3	4	ไม่เกี่ยวข้อง	
2.1 การเงิน						
2.2 บัญชี						
2.3 กฎหมาย						
2.4 เทคโนโลยีสารสนเทศ						
2.5 การบริหารรัฐกิจ						
2.6 การบริหารธุรกิจ						
2.7 การผังเมือง						
2.8 การสาธารณสุข						
2.9 สถาปัตยกรรม						
2.10 วิศวกรรม						
2.11 เศรษฐกิจ						
3. ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม						
3.1 ได้แสดงความเห็นหรือรายงานอย่างเป็นอิสระตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ๆ						
4. ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการตรวจสอบ						
4.1 การจัดทำกฎบัตร ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง						
4.2 การสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี และกระบวนการบริหารความเสี่ยง						
4.3 การสอบทานให้การเคหะแห่งชาติมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ						
4.4 การสอบทานการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการเคหะแห่งชาติ						

หัวข้อการประเมิน	ผลประเมิน					เหตุผล
	1	2	3	4	ไม่เกี่ยวข้อง	
4.5 การสอบทานให้การเคหะแห่งชาติมีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี และพิจารณาความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบภายใน						
4.6 การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของการเคหะแห่งชาติ						
4.7 การเสนอขอแนะนำต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน						
4.8 การประสานงานเกี่ยวกับผลการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี และอาจเสนอแนะให้มีการสอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น						
4.9 การรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ภายใน 60 วันนับแต่วันสิ้นสุดในแต่ละไตรมาส ยกเว้นรายงานผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ 4 ให้จัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พร้อมทั้งส่งรายงานดังกล่าวให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงการคลัง เพื่อทราบภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีการเงิน						
4.10 การประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติอย่างน้อยปีบัญชีการเงินละ 1 ครั้ง รวมทั้งรายงานผลการประเมิน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแผนการปรับปรุงการดำเนินงานให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทราบ						
4.11 การเปิดเผยรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบการเคหะแห่งชาติ						
4.12 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย						
5. การอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานและการประชุม						

หัวข้อการประเมิน	ผลประเมิน					เหตุผล
	1	2	3	4	ไม่เกี่ยวข้อง	
5.1 ได้ใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และแสดงความเห็นหรือรายงานผลการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรม						
6. การเข้าร่วมประชุม						
6.1 ได้ศึกษาเอกสารและข้อมูลก่อนการประชุม						
6.2 ได้ให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อที่ประชุมอย่างเหมาะสม						
6.3 ได้งดเว้นการเข้าร่วมประชุมและงดออกเสียงในรายการที่ตนเองมีส่วนได้เสีย						

ตัวอย่าง ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหาย
(ทั้งคณะ)

สรุปคะแนนประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
ของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่เสียหาย (ทั้งคณะ)

ประเด็นที่พิจารณา	ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ			ค่าคะแนน ภาพรวม
	ประธาน	กรรมการ	กรรมการ	
1. โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ				
1.1 กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ				
1.2 จำนวน คุณสมบัติ และความเป็นอิสระ				
1.3 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ				
1.4 การประชุม				
1.5 ทรัพยากร				
1.6 กระบวนการในการให้ข้อมูลแก่กรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่				
2. บทบาทและความรับผิดชอบ				
2.1 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ				
3. ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี				
3.1 ประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบในการบริหารและจัดการหน่วยตรวจสอบภายใน				
3.2 ประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบในการติดตามกิจกรรมของผู้สอบบัญชี				
4. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร				
4.1 การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับฝ่ายบริหารเป็นไปอย่างเหมาะสม				
5. การรายงาน				
5.1 การรายงานต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ				
5.2 การรายงานต่อผู้ถือหุ้น (กระทรวงการคลัง)				
5.3 การรายงานต่อองค์กรกำกับดูแล (กระทรวง พม.)				
6. การรักษาคุณภาพ				
6.1 แนวทางในการรักษาคุณภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ				

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

บทบาทและความรับผิดชอบ

ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร

การรายงาน

การรักษาคุณภาพ

7.3 ตัวอย่าง ประเด็นในการหารือระหว่างผู้สอบบัญชีกับคณะกรรมการตรวจสอบ

ประเด็นที่อาจมีการหารือ

1. ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไป
2. การตัดสินใจของฝ่ายบริหารและการประมาณการทางการเงินที่แสดงในรายงานทางการเงิน
3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการบันทึกบัญชีหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี รวมทั้งวิธีที่ใช้ในการบันทึกการผิดปกติ และผลจากนโยบายบัญชีในเรื่องที่ยังมีข้อโต้แย้งหรือเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ที่ยังไม่ได้มีการกำหนดนโยบายการบัญชีที่ชัดเจน
4. ประเด็นที่ฝ่ายบริหารไม่เห็นด้วยในการใช้หลักการบัญชี ขอบเขตการตรวจสอบ และหรือการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน
5. รายการปรับปรุงบัญชีที่มีสาระสำคัญที่พบจากการตรวจสอบหรือที่เสนอในระหว่างการตรวจสอบ
6. ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญในการปฏิบัติงานตรวจสอบ
7. ฝ่ายบริหารมีการปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากผู้สอบบัญชีอื่นหรือไม่
8. ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับข้อมูลอื่นในรายงานทางการเงินที่ได้ตรวจสอบแล้ว
9. เรื่องหรือประเด็นที่ผู้สอบบัญชีเห็นว่าอาจเกิดการทุจริตหรือการกระทำที่ผิดกฎหมาย
10. ข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ
11. ข้อบกพร่องหรือการรายงานที่ไม่ถูกต้องในรายงานทางการเงินระหว่างกาล

ตัวอย่างคำถามอื่นที่เกี่ยวข้อง

1. วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบคืออะไร
2. มีระเบียบใดที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงินบ้าง มีรายละเอียดอย่างไร และมีกำหนดเวลาในการนำเสนออย่างไรบ้าง
3. มีเรื่องหรือประเด็นใดที่ท่านวางแผนที่จะตรวจสอบในรายละเอียดบ้าง และ ทำไม
4. ให้อธิบายขอบเขตในการประเมินระบบการควบคุมภายในของรัฐวิสาหกิจ
5. รายงานทางการเงินของปีปัจจุบันได้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี และหรือระเบียบของหน่วยงานกำกับดูแลอย่างไร
6. มีการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจใดที่มีผลกระทบต่อการตรวจสอบหรือรายงานของผู้สอบบัญชี เช่น การควบรวมกิจการ การปรับโครงสร้าง การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ทางธุรกิจ หรือรายการผิดปกติดังกล่าว
7. ในการตรวจสอบของท่านได้ระบุถึงระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และโปรแกรมอย่างไรบ้าง
8. การประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายในมีอย่างไรบ้าง
9. มีสำนักงานของรัฐวิสาหกิจในพื้นที่ใดที่การตรวจสอบครอบคลุมบ้าง และได้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนหรือไม่ และหากมีการสับเปลี่ยน มีพื้นที่ใดที่จะได้รับการตรวจสอบในปีหน้า
10. การตรวจสอบบริษัทในเครือ และขั้นตอนการดำเนินการในกรณีที่ผู้ตรวจสอบไม่ได้ทำการตรวจสอบ
11. หากมีบริษัทตรวจสอบอื่นเข้ามามีส่วนร่วมการสอบทานงานของบริษัทนั้นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างไร และสอบทานความเป็นอิสระอย่างไร และจะอ้างอิงในรายงานหรือไม่
12. ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการค้นหาข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ การทุจริต และการกระทำที่ผิดกฎหมายอย่างไร

7.4 ตัวอย่าง ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่

กรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จำเป็นต้องได้รับข้อมูลต่าง ๆ อย่างน้อยประกอบด้วย

ข้อมูลเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ

1. ผลิตภัณฑ์และบริการ
2. การดำเนินงานในประเทศและต่างประเทศ
3. ประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ และการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น
4. การควบคุมทางการเงินและการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ
5. ลักษณะของงบประมาณและรายงานสำหรับผู้บริหาร
6. นโยบายบัญชีที่สำคัญ และเหตุผลในการเลือกใช้
7. ประเด็นเกี่ยวกับฐานะการเงินและมูลค่าทรัพย์สินและหนี้สินแต่ละรายการ
8. ข้อบังคับในการจัดทำรายงานตามระเบียบต่าง ๆ ที่รัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติตามรวมถึงข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกรณีรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
9. การดำเนินคดีทางกฎหมายและข้อผูกพันทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ
10. แนวโน้มของผลตอบแทนระหว่างกาล และสำหรับปี
11. หลักจรรยาบรรณของรัฐวิสาหกิจ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ

1. ประวัติและคุณสมบัติของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารทางการเงิน
2. โครงสร้างองค์กรที่แสดงให้เห็นสายการบังคับบัญชาและความรับผิดชอบ
3. หลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทนสำหรับผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจ

ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ

1. กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ บทบาทในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจนโยบาย รายงานทางการเงิน และประเด็นสำคัญอื่น ๆ
2. ลักษณะและความถี่ของรายงานที่ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจจัดทำเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
3. ทรัพยากรขององค์กรที่ช่วยในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
4. ที่ปรึกษาจากภายนอกที่ช่วยในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายใน

1. ความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายใน
2. จำนวนผู้ตรวจสอบภายใน คุณสมบัติ และประสบการณ์
3. ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการตรวจสอบกับหน่วยตรวจสอบภายใน
4. ประเภทของข้อมูลที่คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับจากหน่วยตรวจสอบภายใน
5. แผนการตรวจสอบภายในของปีปัจจุบัน
6. ผลการสอบทานการปฏิบัติงานของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเป็นอิสระ

ผู้สอบบัญชี

1. สัญญาจ้างผู้สอบบัญชีของปีปัจจุบัน
2. ขอบเขตการสอบบัญชี รวมถึงแผนการตรวจสอบบัญชีของปีปัจจุบัน
3. ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี
4. ประเภทของข้อมูลที่คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับจากผู้สอบบัญชี
5. นโยบายของรัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับการให้ผู้สอบบัญชีให้บริการสอบบัญชีและบริการอื่นที่ไม่ใช่การสอบบัญชี

7.5 สัญญาฉบับชี้ความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต

การขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริตเป็นสิ่งที่ยากจะตรวจพบได้ โดยมีสถานการณ์ บางอย่างที่เกี่ยวข้องต่อการเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบควรระวังถึงความเสี่ยงของความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริตนี้ อย่างไรก็ตาม มีสัญญาฉบับชี้บางอย่างที่คณะกรรมการตรวจสอบสามารถใช้เพื่อเตือนว่าอาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริตขึ้น

สถานการณ์ที่เอื้อต่อการเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต

1. ขาดการดูแลและติดตามจากผู้บริหาร เช่น ไม่มีการควบคุมจากผู้บริหาร หรือ ผู้บริหารทำงานอยู่คนละสถานที่ซึ่งห่างไกลออกไป
2. ไม่มีการบันทึกข้อมูลการใช้สินทรัพย์อย่างไม่ถูกต้อง
3. การแบ่งแยกหน้าที่ไม่เพียงพอ
4. การดูแลสินทรัพย์ เช่น เงินสด สินค้าคงเหลือ หรือ สินทรัพย์ถาวร เป็นไป อย่างไม่เหมาะสม
5. ไม่มีนโยบายในการบังคับให้หยุดพักผ่อน (Mandatory Vacation) ของพนักงานทำหน้าที่ในการควบคุมภายในที่สำคัญ
6. องค์กรมีสถานะการเงินที่ตกต่ำ และผู้บริหารมีส่วนเป็นผู้ร่วมค้าประกันหนี้สินขององค์กร
7. องค์กรอยู่ในตลาดที่มีการแข่งขันสูง และมีผลกำไรที่ลดลง
8. องค์กรอยู่ในอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มตกต่ำ หรือมีความต้องการซื้อจากลูกค้า ลดลงมาก
9. มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอุตสาหกรรมที่ดำเนินงานอยู่ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว หรือการล้าสมัยของสินค้าคงเหลืออย่างรวดเร็ว

สัญญาฉบับชี้ความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต

1. ผู้บริหารไม่เต็มใจที่จะติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ หรือ ธนาคาร เป็นต้น
2. ผู้บริหารกำหนดให้มีการควบคุมภายในที่จำกัด
3. เกิดเหตุการณ์ที่เสียหายหรือร้ายแรงขึ้น
4. มีการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสม
5. หลักฐานที่ผู้บริหารหรือพนักงานส่งมอบให้คณะกรรมการตรวจสอบมีความขัดแย้ง หรือไม่เพียงพอ
6. มีการส่งมอบข้อมูลที่ขอไปอย่างล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลชี้แจง รวมถึงไม่เต็มใจ ที่จะส่งมอบข้อมูลให้
7. มีการบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนอย่างร้ายแรง
8. พนักงานบางคนมีการใช้ชีวิตในรูปแบบที่ฟุ่มเฟือยอย่างผิดสังเกต
9. องค์กรไม่มีการแสดงเงินสดจากการดำเนินงานทั้ง ๆ ที่งบการเงินรายงานว่ามียำไร

10. มีรายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ หรือค่าใช้จ่ายในงบการเงินซึ่งต้องอาศัย การประมาณการตามดุลยพินิจ และอาจเกิดผลกระทบต่องค์กร เช่น
 - 10.1 ความสามารถในการเก็บเงินจากลูกหนี้
 - 10.2 ระยะเวลาการรับรู้รายได้
 - 10.3 การรับรู้ประมาณการของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการประเมินมูลค่าอย่างซับซ้อน
11. เกิดรายการระหว่างกันที่ไม่ใช่รายการตามปกติกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
12. เกิดการบันทึกรายการบัญชีที่ซับซ้อน หรือไม่เป็นปกติ โดยเฉพาะรายการที่บันทึก เมื่อใกล้ปิดงวดบัญชี
13. มีการเปิดบัญชีธนาคาร เปิดบริษัทย่อย หรือเปิดสาขาใหม่สำหรับประโยชน์ด้านภาษี โดยไม่มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนขององค์กรรองรับ
14. มีการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิอย่างรวดเร็วผิดปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่น ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน
15. มีการกู้ยืมเงินในปริมาณที่สูง โดยไม่มีความสามารถในการจ่ายชำระคืน และไม่สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่จำเป็นได้อย่างเพียงพอ
16. มียอดขายที่สูงผิดปกติ หรือมีการให้ผลตอบแทนต่อยอดขายอย่างผิดปกติ
17. มีแรงจูงใจให้ผู้บริหารกระทำการทุจริต เช่น
 - 17.1 กำหนดให้ผู้บริหารได้รับผลตอบแทนต่อเมื่อองค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้านการดำเนินงานหรือสถานะการเงินซึ่งเป็นไปได้ยาก
 - 17.2 ผู้บริหารมีการรับปากต่อเจ้าหนี้ หรือบุคคลภายนอกอื่นที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปไม่ได้ยาก หรือเป็นไปได้
18. ผู้บริหารไม่สามารถสื่อสารถึงทัศนคติในเรื่องความสำคัญของการควบคุมภายใน หรือความถูกต้องในงบการเงินได้ โดยมีสัญญาณบ่งชี้ เช่น
 - 18.1 ผู้บริหารไม่สามารถสื่อสารให้พนักงานเห็นความสำคัญของจรรยาบรรณองค์กร หรือสื่อสารถึงจรรยาบรรณองค์กรที่ไม่ถูกต้อง
 - 18.2 แกนนำของผู้บริหารเป็นเพียงบุคคลเดียว หรือกลุ่มเล็ก ๆ และไม่มี การควบคุมเรื่องการทำกับดู่แลกิจการที่ได้อย่างเหมาะสม
 - 18.3 ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านการดำเนินงานหรือสถานะการเงินที่เป็นไปไม่ได้ยาก
 - 18.4 ผู้บริหารยังคงเลือกใช้นโยบายการบัญชี ระบบสารสนเทศ รวมถึง ผู้ตรวจสอบภายในที่ไม่มีประสิทธิภาพ
19. ผู้บริหาร ที่ปรึกษาทางกฎหมาย หรือคณะกรรมการบริษัทมีการหมุนเวียนในอัตราที่สูงผิดปกติ
20. ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างผิดปกติกับผู้ตรวจสอบภายในทั้งในปัจจุบันและในอดีต